

تشدید بر خورد
با خانه‌های پلاک قرمز

دبیر مرکز رصد، پایش و مدیریت آسیب‌های اجتماعی تهران، از تشدید بر خورد با خانه‌های پلاک قرمز خبر داد و گفت: «این خانه‌ها تبدیل به کانون فساد شده بودند. تا امروز با هماهنگی فراجا و دستگاه قضایی، تعدادی از این خانه‌های پلاک قرمز شناسایی شده و ساماندهی این اماکن آغاز شده است.» عبدالمجید رحمانی با اعلام اینکه این موضوع از مصوبات قرارگاه اجتماعی کلانشهر تهران است، به ایسنا گفت: «از دیگر مصوبات قرارگاه اجتماعی کلانشهر تهران در این مدت، آغاز پایش نحوه انجام طرح ساماندهی کودکان کار و خیابان، معاندان متجاهر و متکدیان در پایتخت بود که براساس این مصوبه این طرح با همکاری دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی آغاز شده و قرار است مدل مطلوب ارائه خدمات در مراکز تهیه و تدوین شود. همچنین ابلاغ دستورالعمل به شهرداران مناطق ۲۲ گانه به منظور ایجاد بانک اطلاعات آسیب‌های اجتماعی محلات با همکاری سایر دستگاه‌های مسئول، از دیگر دستاوردهای ماه‌های اخیر در حوزه آسیب‌های اجتماعی بوده است.»

گازگرفتگی دوبرابر شد

رئیس مرکز اورژانس استان تهران از انجام ۲۳ هزار و ۹۵۱ مأموریت از سوی اورژانس در هفته گذشته خبر داد و گفت: «۱۳۲ نفر نیز در این مدت دچار مسمومیت با گاز مونوکسیدکربن شده‌اند.» محمداسماعیل توکلی، به ایسنا گفت: «این آمار نسبت به هفته گذشته دوبرابر افزایش یافته که کاهش چشمگیر دما و سرمای هوادر آن بی‌تأثیر نبوده است.» او با اعلام اینکه در هفته گذشته، مجموعاً ۲۳ هزار و ۹۵۱ مأموریت در مرکز ارتباطات ۱۱۵ اورژانس استان تهران (دیسپچ) ثبت شد که نسبت به هفته گذشته هفت‌درصد کاهش داشت، ادامه داد: «از مجموع مأموریت‌های ثبت‌شده در هفته گذشته، ۳۰۰۷ مورد مربوط به حوادث ترافیکی بود. همچنین ۲۰ هزار و ۹۴۴ مورد نیز مربوط به حوادث غیرترافیکی بودند که به‌ترتیب ۱۶ درصد و شش‌درصد کاهش نسبت به هفته گذشته داشته است.»

ممنوعیت تبلیغ و تولید
سیگار الکترونیکی

رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت با بیان اینکه سیگارهای الکترونیکی به‌عنوان یک کالای آسیب‌رسان معرفی شده‌اند، گفت: «باتوجه به مضرات سیگارهایی از این دست، تولید سیگارهای الکترونیکی در کشور را ممنوع کرده‌ایم.» جعفر جندقی به ایسنا گفت: «سیگارهای الکترونیکی باتوجه به مضراتی که دارند، ممنوع هستند. هرگونه تبلیغ برای سیگارهای الکترونیکی به‌طور کامل غیرمجاز به‌شمار می‌رود.» او افزود: «هرگونه سیگار غیرمتعارف جزو موارد غیرمجاز به‌حساب می‌آید. منظور از سیگارهای غیرمتعارف سیگارهایی است که تصاویر، نوع پاکت، رنگ و ابعاد پاکت آن منطبق بر تصمیم‌های «کمیته پیشگیری از خطرات ناشی از مصرف مواد دخانی» نباشد.» به گفته او، باتوجه به تصمیم‌های کمیته پیشگیری از خطرات ناشی از مصرف مواد دخانی، اگر مشخصات ظاهری بسته‌بندی سیگارها منطبق بر تصمیم‌های این کمیته نباشد، غیرمجاز به‌حساب می‌آیند.

نه آب داریم نه غذا

روایت سیل زده‌های بلوچستان از ۶ روز آبگرفتگی، بسته شدن راه‌ها، قطعی برق، آب و گاز و فقری که مضاعف شده است

پیگیری حادثه

سارا سبزی

خبرنگار گروه جامعه

راه‌ها بسته است، آب آشامیدنی پیدا نمی‌شود، خوراکی مغازه‌ها تمام شده، شش روستا برق ندارند. در روستای تلنگ، کپسول گاز پیدا نمی‌شود و مردم با هیزم آشپزی می‌کنند. اما همان هم روشن نمی‌شود. مردم فقیرند، خانه‌هایشان خشت و گلی است و سیل، وضعیت‌شان را وخیم‌تر کرده.

این روایت کوتاه از وضعیت اهالی شهرستان‌های بخش بلوچستان استان سیستان و بلوچستان، شش روز پس از جاری شدن سیل است؛ آب‌ها فروکش کرده و به دریا ریخته و گل‌ولای باقی مانده و کم‌کم سیل، روی دیگرش را نشان می‌دهد. «خاش»، «سبب و سوران»، «فنج»، «ایران‌شهر»، «میرجاوه»، «نیکشهر»، «دلگان»، «چابهار»، «سراوان»، «زاهدان»، «نیمروز»، «سرباز»، «کنارک» و «مهرستان» و «دشتیاری» از این سیل آسیب دیدند، اما همه می‌گویند وضعیت دشتیاری و «تلنگ» قصرقند وخیم‌تر است: «مردم از نظر روحی به‌هم ریخته‌اند، به‌ویژه زنان و بچه‌های کوچک. می‌گویند تا امروز که شش روز از سیل گذشته، چرا هیچ مسئولی نیامده؟ آنها گله دارند که صندوق‌های رأی را برای ما آوردید، رأی ما را در این باران گرفتید، ولی کسی برای امداد نیامد. فرماندار یک شب توانست خودش را تا اینجا برساند و یک ساعت از منطقه بازدید کند؛ اما در مرکز شهرستان انتخابات بود و باید می‌رفت. صندوق‌ها را هر طوری شد در گل‌ولای منتقل کردند، حتی بعضی‌ها را با قایق آوردند. بعضی نقاط مثل دریا شده بود، ولی قایق‌ها با سرعت زیاد می‌رفتند.» «عبدالحمید»، ساکن تلنگ است و وقتی سیل آمد، در روستا بود و دید که یک شبانه‌روز بارش باران، چطور آن حجم از آب را به روستا رساند: «حجم آب خیلی زیاد بود. در ۴۵ سالی که عمر کرده‌ام، این حجم از آب را ندیده بودم. در یک شبانه‌روز ۲۶۰ میلی‌متر باران آمد، آن هم در منطقه‌ای که متوسط بارش یک سال در آن ۱۲۰ میلی‌متر است. اگر قبل از آن به مردم هشدار هم می‌دادند، آنها جایی نداشتند بروند. اگر هشدار می‌دادند، باید خودشان بالگرد آماده می‌کردند، هلال احمر مواد غذایی دپو می‌کرد و... ولی خبری از این چیزها نبود. تقریباً تمام ۷۴ پارچه آبدی و روستای بخش تلنگ قصرقند، درگیر سیلی شدند که نتیجه چهار شبانه‌روز بارش شدید بود.

یک‌هفته پس از سیل، تمام زمین‌های روستای تلنگ هنوز گل‌آلود است و بعضی از مسیرها تا نیم‌متر گل دارند. در روستاهای سطح بالاتر، آفتاب گل‌ولای را کمی خشک کرده، ولی مناطق سطح پایین‌تر هنوز گل‌آلودند: «مردم این محدوده به‌صورت دیم کشاورزی می‌کنند و بندسار و آب‌بند دارند، آب پشت این بندها ذخیره می‌شد و با آن کشاورزی می‌کنند، ولی حالا همه این بندسارها از بین رفته و سیل‌بندهای اطراف روستاها هم تخریب شده است.»

بخش تلنگ، ۲۴ هزار خانوار و ۶ هزار جمعیت دارد که فعلاً به مناطق خارج از روستاهای خود دسترسی ندارند؛ در همین شرایط هم مواد غذایی فروشگاه‌های کوچک تمام شده، هم آب آشامیدنی سالم در دسترس نیست: «در حال حاضر مردم به مواد غذایی نیاز دارند، چراکه تمام مواد غذایی در مغازه‌ها تمام شده است. حالا مهم‌ترین مسئله، بازگشایی راه‌های روستایی است. بیشترین خسارت به زیرساخت‌ها، جاده‌ها و سیستم برق‌رسانی وارد شده. در حال حاضر ۶ روستا برق ندارند و اگر برق وصل شود، موقتی است؛ چون تیرهای برق و سیم‌ها روی زمین افتاده‌اند.» عبدالحمید حرف‌های دیگری هم دارد. به گفته او، تمام راه‌ها پس از گذشت ۶ روز همچنان بسته است: «اما به مراکز خرید و شهر راهی نداریم. مواد غذایی مغازه‌های کوچک روستا، تمام شده و مردم چیزی برای خوردن ندارند. تلنگ، لوله‌کشی گاز ندارد و مردم از کپسول استفاده می‌کنند؛ حالا که راه‌ها بسته است، هیچ کپسول گازی هم وجود ندارد و مردم با هیزم آشپزی می‌کنند. هیزم‌ها به‌دلیل باران، کم است و همان مقدار هیزم هم مرطوب شده و قابل اشتعال نیست. بیشتر مردم منطقه فقیرند و خانه‌هایشان را با خشت و گل ساخته‌اند؛ سیل شدید همین خانه‌ها را هم تخریب کرده و سرویس بهداشتی و چاه‌های فاضلاب به‌صورت کامل از آب پر و تخریب شده است. الان مردم به مواد غذایی نیاز دارند که به‌صورت کامل تمام شده و مهم‌ترین بحث، بازگشایی راه‌های روستایی است.» آب لوله‌کشی روستاهای تلنگ قبلاً از سد تامین می‌شد، ولی فعلاً دسترسی به آب سالم قطع شده و مردم از آب گل‌آلود باران استفاده می‌کنند؛ همین شرایط باعث شده تا بیماری‌هایی مثل اسهال افزایش پیدا کند. امیری می‌گوید: امیدواریم وبا شایع نشود.»

یونس نهنگی، عضو شورای زرباد: دشتیاری در بالادست با بارندگی شدید روبه‌رو شد و در این شرایط آب سرگردان یا به منازل وارد می‌شود یا به مزارع. این مشکل همیشه منطقه بلوچستان را تهدید می‌کند و هزینه‌های هنگفتی به‌دنبال دارد. ما رتبه یک فقر را در کشور داریم و سیلاب هم هزینه زیادی به‌دنبال دارد، چرا از آن پیشگیری نمی‌شود؟ چرا رودخانه‌ها لایروبی و دایک حفاظتی بتنی ایجاد نمی‌شود که خاک دچار فرسایش نشود؟

۱۷ نفر گم شدند

۱۷ نفر از مردم منطقه حدود چهار روز در سیلاب گیر کرده بودند که دو روز پیش نجات پیدا کردند: «هلال احمر برای یک بخش ۶ هزار خانواری، ۳۰۰ بسته فرستاده بود که آن را هم نتوانستند توزیع کنند؛ ۴ کنسرو لوبیا بود، ۴ تن ماهی و یک کیلو برنج. در بعضی روستاها تلفات احشام داشتیم و آب، لاشه آنها را برد و زیر گل دفن شدند. مردم در خانه خراب‌شده یا خانه همسایه‌ها زندگی می‌کنند. تاکنون هلال احمر نتوانسته در روستاها ۲۳ چادر برپا کند.» همه زمین‌های روستای تلنگ، گل‌آلود است و الان به‌صورت پیاده می‌شود رفت‌وآمد کرد، اما بعضی از مسیرها تا نیم‌متر گل دارند. در نقاطی که سطح بالاتری داشتند، آفتاب خورده و گل‌ها خشک شده، ولی مناطق سطح پایین‌تر هنوز گل‌آلودند.

دشتیاری را آب برد

بعد از چهار روز بارش مداوم در دشتیاری، آب حدود دو متر از سطح زمین بالاتر آمد. مردم قایق‌ها را برداشتند و از شرق دشتیاری به غرب آن آمدند. ایوب آبیاری، معلم و فعال

اجتماعی است و در روستای گارگندی دشتیاری زندگی می‌کند. او هم در زمان وقوع سیل در روستا بود، اما بخت با روستای‌شان یار بود و کمتر آسیب دیدند: «روستاها این بخش نسبت به روستاهای دیگر، آبگرفتگی کمتری دارند، اما یکی از روستاهایی که پنج کیلومتر بالاتر از گارگندی قرار دارند، به‌صورت کامل در محاصره آب بود. در این منطقه دره‌هایی نزدیک به سه، چهارمتر توسط آب ایجاد و منجر به نوعی از فرسایش می‌شود. مثلاً سیلاب، زمین‌های اطراف روستای «لاتیاری» را شسته و دچار فرسایش کرده. این روستا حدود پنج روز در محاصره سیلاب بود.»

دشت دشتیاری، وسیع و بدون شیب تند است و سیلاب در آن سرعت بالایی ندارد. ساکنان منطقه همیشه خانه‌های خود را کمی بالاتر از سطح زمین می‌سازند تا سیل، آسیب کمتری به خانه‌ها وارد کند: «بیشترین چالش این سیل، آبگرفتگی معابر و بسته‌شدن راه‌های دسترسی مردم بود که باعث شد آنها در محاصره آب قرار بگیرند، به‌همین دلیل خسارت جانی و مالی کم بود، ولی چاه‌های فاضلاب و حوض‌انبارها آسیب زیادی دیدند.»

بارندگی و تخریب سیل در شمال‌غربی دشتیاری بیشتر بود. بافت و شیب زمین باعث شد سرعت سیلاب بیشتر شود و زیرساخت‌ها آسیب ببینند: «هنوز هم در این روستاها دسترسی به راه‌های زمینی مسدود است، البته با بالگرد کمک‌هایی به منطقه رسانده شد. در بعضی از روستاها آب حدود نیم‌متر پایین آمد. در روز انتخابات هم، صندوق رأی با قایق برده شد.» او می‌گوید، راه اصلی منطقه دشتیاری به شهرستان چابهار از جاده سرباز عبور می‌کند که فعلاً قطع است. خروجی آب سیل از سمت غرب به قسمت شرقی دشتیاری می‌رود که آن هم به دریا می‌رسد. در این منطقه روستاها آبگرفتگی زیادی دارد و تنها راه ارتباطی همان قایق ماهیگیری است.

هلال احمر و ارتش در این چند روز به منطقه «پلان» چابهار رفتند، ولی اغلب کمک‌ها، از طرف مردم بود. کسانی که قایق‌های ماهیگیری داشتند به‌سرعت خودشان را رساندند و برگزاری انتخابات با سیل هم‌زمان شد، مردم احساس کردند انتخابات بیشتر از سیل بلوچستان اهمیت داشت.

ایوب آبیاری، تعریف می‌کند که دو هفته پیش هم هشدار سطح نارنجی اعلام شد، اما بارندگی اتفاق نیفتاد. هفته قبل هم دوباره این هشدار مطرح شد ولی ستاد مدیریت بحران، سد «زیردان» را مدیریت نکرد: «این سد می‌تواند نزدیک به ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب را ذخیره و جلوی سیلاب را بگیرد، اما آنها به هشدارهای هواشناسی توجه نکردند تا یک هفته جلوتر سد را تخلیه کنند. سرچشمه رودخانه کاجور که از منطقه دشتیاری رد می‌شود، تا نزدیک ایرانشهر هم می‌رسد. بارانی که در کل منطقه رخ می‌دهد، در دشتیاری پخش می‌شود و تمام خشم آب در سراسری کوهستان‌ها به دشتیاری می‌رسد. اگر سد زیردان را تخلیه می‌کردند،

